

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

van 22 februari 2019 met nummer RvVb-UDN-1819-0657
in de zaak met rolnummer 1819-RvVb-0291-UDN

Verzoekende partij	de heer Gregory MAEYENS vertegenwoordigd door advocaat Greg JACOBS met woonplaatskeuze op het kantoor te 1040 Brussel, Nerviërslaan 35 bus 15
Verwerende partij	de GEWESTELIJKE OMGEVINGSAMBTENAAR van het Departement OMGEVING, afdeling Vlaams-Brabant vertegenwoordigd door advocaten Jan BERGÉ en Kristien VANDERHEIDEN met woonplaatskeuze op het kantoor te 3000 Leuven, Diestsevest 47/001
Tussenkomenende partij	de nv ELIA ASSET vertegenwoordigd door advocaten Günther L'HEUREUX en Roel MEEUS met woonplaatskeuze op het kantoor te 1200 Brussel, Gulledelle 96, bus 3

I. BESTREDEN BESLISSING

De verzoekende partij vordert door neerlegging ter griffie op 11 februari 2019 de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de tenuitvoerlegging van de beslissing van de verwerende partij van 2 oktober 2018.

De verwerende partij heeft aan de tussenkomenende partij een omgevingsvergunning verleend voor het plaatsen van een ondergrondse kabelverbinding 150 kV op de percelen gelegen te 1730 Asse en 1700 Dilbeek.

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

De verzoekende partij vordert met een aangetekende brief van 24 november 2018 de vernietiging van de beslissing van de verwerende partij.

De tussenkomenende partij verzoekt door neerlegging ter griffie op 15 februari 2019 om in de procedure tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid tussen te komen.

De verwerende partij dient een nota met opmerkingen over de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid en het administratief dossier in. De tussenkomenende partij dient een nota met opmerkingen over de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid in.

De kamervoorzitter behandelt de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid op de openbare zitting van 15 februari 2019.

Advocaat Greg JACOBS voert het woord voor de verzoekende partij. Advocaat Kristien VANDERHEIDEN voert het woord voor de verwerende partij. Advocaat Günther L'HEUREUX voert het woord voor de tussenkomenende partij.

Het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (DBRC-decreet) en het besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (Procedurebesluit) zijn toegepast.

III. FEITEN

1.

De tussenkomenende partij dient op 1 juni 2018 bij verwerende partij een aanvraag in voor een omgevingsvergunning voor “voor de aanleg van een ondergrondse 150kV kabelverbinding tussen het hoogspanningsstation van Brueghel (gelegen aan de Brusselstraat, 1700 Sint-Ulriks-Kapelle) en het hoogspanningsstation van Heliport (gelegen aan de Helihavenlaan, 1000 Brussel) met een lengte van 10800m, waarvan +-7600m op Vlaams grondgebied” op de percelen gelegen te 1730 Asse en 1700 Dilbeek.

De percelen liggen volgens de bestemmingsvoorschriften van het gewestplan ‘Halle-Vilvoorde-Asse’, vastgesteld met koninklijk besluit van 7 maart 1977 in woongebied, woongebied met landelijk karakter, zone voor gemeenschapsvoorzieningen en openbaar nut, landschappelijk waardevol agrarisch gebied, bufferzone en industriegebied.

De percelen liggen ook binnen de grenzen van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan ‘Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel en aansluitende open ruimtegebieden’, goedgekeurd op 16 december 2011.

Tijdens het openbaar onderzoek in Dilbeek, georganiseerd van 30 juni 2018 tot en met 31 juli 2018, dient onder meer de verzoekende partij een bezwaarschrift in.

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Asse adviseert op 9 augustus 2018 ongunstig:

“ ...

De bezwaren worden aanvaard. De aanvraag voor de aanleg van een ondergrondse 150 kV kabelverbinding wordt ongunstig geadviseerd. Ongunstig wegens de ingediende bezwaren die kunnen aanvaard worden omdat de aanvraag onvoldoende gemotiveerd is wat betreft de tracékeuze en de mogelijke veiligheidsrisico's voor personen die in de omgeving van de ondergrondse kabel wonen (ook wat gezondheidsrisico's betreft).

...”

Na het ontvangen van de door de tussenkomenende partij verschaft bijkomende informatie met betrekking tot de tracékeuze en elektromagnetische velden, adviseert het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Asse op 24 augustus 2018 gunstig.

Het departement Landbouw en Visserij, afdeling Duurzame Landbouwwontwikkeling adviseert op 12 juli 2018 gunstig.

Het agentschap voor Natuur en Bos stelt in haar advies van 3 september 2018 dat het boscompensatievoorstel moet worden aangepast. De tussenkomen partij verklaart zich op 3 september 2018 akkoord met het door het agentschap voor Natuur en Bos voorgestelde boscompensatievoorstel. Het agentschap voor Natuur en Bos adviseert vervolgens op 7 september 2018 voorwaardelijk gunstig.

Het agentschap Wegen en Verkeer adviseert op 18 juli 2018 ongunstig. Op 12 augustus 2018 wordt het advies herzien op basis van de verkregen afwijking op de vrije strook langs de autosnelweg, ingevolge een beslissing van de Administrateur-Generaal met ref. 136445_AV-212-2018-00230.

De dienst Waterlopen van de provincie Vlaams-Brabant adviseert op 12 juli 2018 voorwaardelijk gunstig.

De verwerende partij verleent op 2 oktober 2018 een omgevingsvergunning aan de tussenkomen partij. De verwerende partij beslist:

“... ”

Gemeente Asse: *Het openbaar onderzoek vond plaats van 30/06/2018 tot 31/07/2018. Er werden 2 digitale bezwaarschriften en 1 analoog bezwaarschrift tijdig ingediend waardoor deze ontvankelijk zijn. Conform art. 29 van het Omgevingsvergunningenbesluit na het verstrijken van het openbaar onderzoek de analoge bezwaarschriften ter beschikking gesteld aan de bevoegde overheid.*

De bezwaarschriften kunnen als volgt worden samengevat:

Bezwaarschrift 1: bezwaar tegen inrichting van het traject overheen landbouwgronden

De betreffende percelen in eigendom worden voor landbouwdoeleinden gebruikt en zijn gelegen in ‘Bouwwrij Agrarisch gebied’.

Het traject Theodor Coppensstraat-Kortemansstraat volgt gedeeltelijk de vernieuwde weg/’grind fietspad’ maar gaat vervolgens over de landbouwgronden naar de Kortemanstraat tot aan de Kleistraat. Er werd in het bezwaarschrift een nieuw voorstel gedaan voor een tracéwijziging waarbij de geplande ondergrondse kabel het traject verder volgt van de vernieuwde weg tot aan de Kortemanstraat, waarbij alles komt te liggen onder de vernieuwde weg.

Het huidige ontwerp is onlogisch, schadelijk en onveilig voor de uitbating van de bestaande landbouwgronden. Met het alternatief komt alles te liggen onder de vernieuwde weg wat ook veiliger zou zijn voor eventuele beschadiging en mogelijks ongevallen met deze 150kV-kabel. Ook is de aansluiting met het verder verloop in de openbare weg van de Kleistraat en de oversteek met de Kortemanstraat veel vlotter, waar het verdere traject in de Kleistraat en verder op de Cyriel Crappeweg en zo finaal tot aan het hoogspanningstation Breughel trouwens niet over landbouwgronden loopt.

Bezwaarschrift 2: ondergrondse kabel onder landbouwgrond betekent gevaar voor beroepsuitoefening landbouwers

Het perceel is verpacht en wordt door de landbouwer bewerkt. De kabel van 150 KV die 1m – 1,5m onder de grond zou liggen, zou het gevaar kunnen vormen voor zijn beroepsuitoefening (overrijden met een zware tractor, omploegen....).

Ik vraag mij af, waarom kan Elia NV, trouwens een tijdje geleden de vernieuwde buurtweg NIET volgen?

Bezwaarschrift 3: Trajectkeuze/gezondheidsrisico's/voorzorgsbeginsel

Rekening houdende met enerzijds het voorzorgsbeginsel en anderzijds de wetenschappelijke onzekerheid die bestaat over de impact op de gezondheid van personen die dichtbij ondergrondse kabels

wonen en daardoor blootstaan aan magnetische straling, maakt mijn cliënt bezwaar tegen:

- de plaatsing van de kabels (te) dicht bij zijn woning, en bij de woningen in het algemeen;
- de plaatsing van de kabels onder het fietspad;
- de beperkte diepte van de kabels;
- de vaststelling dat de wachtbuizen reeds zouden zijn gelegd, ook al is de start van de werken pas gepland eind 2018 en is het openbaar onderzoek nog lopende;
- het gebrek aan enige vermelding in de toelichting van de aanvraag over eventuele gezondheidseffecten van de ondergrondse bekabelingen en de mate waarin rekening wordt gehouden met de magnetische veld en de afstand tot personen in de onmiddellijke omgeving.

STANPUNTEN M.B.T INGEDIENDE BEZWAARSCHRIFTEN GEMEENTE ASSE

Conform art. 34, 6° van het besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 25/04/2014 betreffende de omgevingsvergunning, dient het advies van het college minstens een gemotiveerde beoordeling te omvatten van de standpunten, opmerkingen en bezwaren die zijn ingediend tijdens het openbaar onderzoek.

Hieronder de evaluatie zoals opgenomen in het advies van het College van burgemeester en schepenen Asse:

Bezwaar 1:

Het bezwaar kan verworpen worden. Elia heeft een bijkomende motivatie in het omgevingsloket

toegevoegd waarom de kabelverbinding het tracé van de buurtweg niet verder volgt:

- er ligt net een nieuw fietspad van de VLM en dit zou volledig terug opgebroken moeten worden.

- dit tracé was niet mogelijk door de concessie van het tankstation net ten zuiden. Elia kreeg het verbod om kabels aan te leggen in de nabijheid van het tankstation omdat dit een (mogelijke, nog niet besliste) uitbreiding in gedrang zou kunnen brengen.

- een deel van het initiële tracé (richting Kortemansstraat) lag te dicht bij het snelwegdomein, waarvan AWW beheerder is. Elia kreeg geen toelating om in de bouwvrije strook, parallel langs de E40 een ondergrondse kabel te leggen.

Om deze redenen werd gekozen om de ondergrondse kabel aan te leggen in privé-percelen, net ten noorden van de talud in de velden. De kabel wordt zo dicht mogelijk langs de rand van de percelen gelegd zodat de hinder minimaal is. Indien nodig wordt er gebruik gemaakt van een dieper type sleuf zodat de kabel ten allen tijde beschermd is (gebruik van voertuigen, ploegen,...).

- de nodige veiligheidsmaatregelen zijn evenwel genomen - min 1,25 m diep en beveiliging met tegels en signalisatie. Er is bij ons weten geen enkele boer die dieper dan 50 cm ploegt.

Bezwaar 2

- niet volgen van de bestaande wegenis (weerlegging Idem als bezwaar 1).

Bezwaar 3

- niet volgen van de bestaande wegenis (weerlegging Idem als bezwaar 1)

- gelet op de min. diepte van 1m25 kan niet aangetoond worden dat er elektromagnetische straling of veiligheidsrisico's zouden ontstaan.

Er zijn te weinig concrete gegevens beschikbaar om te kunnen stellen dat kabels die op 1m25 liggen schadelijk zouden zijn voor de woonomgeving.

Een deel van de werken zijn niet vergunningsplichtig en vallen onder het vrijstellingsbesluit art. 10.4.

Ik sluit mij aan bij bovenstaande motivering en het besluit tot het niet weerhouden van de bezwaarschriften.

Gemeente Dilbeek: *Het openbaar onderzoek vond plaats van 09/07/2018 tot 10/08/2018. Er werden 3 digitale bezwaarschriften en 1 analoog bezwaarschrift ingediend. De bezwaarschriften zijn tijdig ingediend en bijgevolg ontvankelijk. Conform art. 29 van het Omgevingsvergunningenbesluit werden na het verstrijken van het openbaar onderzoek de analoge bezwaarschriften ter beschikking gesteld aan de bevoegde overheid.*

Bezwaarschrift 1:

a) *Uitvoering van niet-vergunningsplichtige werken*

Uitvoering van wachtbuizen op 1,25 meter diepte langs het (nieuwe) fietspad van de Kortemansstraat (Bekkerzeel) tot aan de Theodoor Coppensstraat (Zellik) die volgens Elia niet-vergunningsplichtig zouden zijn desondanks deze gelegen zijn in een ecologisch waardevol gebied 'Het Droogveld', eveneens erkend als natuurreservaat en beheerd door Natuurpunt Asse, en dit zonder de vergunning af te wachten voor plaatsen waar zij wel vergunningsplichtig is. Buurtbewoners en gemeentebestuur, die de vergunning moet uitreiken worden zo voor een voldongen feit geplaatst.

b) *De kabel ligt niet volgens de geldende stedenbouwkundige voorschriften*

In haar aanvraagdossier geeft Elia Asset bovendien uitdrukkelijk te kennen dat de kabel niet volgens de geldende stedenbouwkundige voorschriften ligt. Elia Asset beweert dat dit geen probleem vormt mits zij een gemotiveerd verzoek indient en beroept zich op artikel 4.4.7 §2 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening. Nergens is er sprake van een gemotiveerd verzoek in de VCRO.

c) *Gezondheidsrisico's*

Het 'algemeen belang' van het project blijkt niet te stroken met de impact die hiervan uitgaat op de gezondheid van de buurtbewoners en de gebruikers van het fietspad (tussen Bekkerzeel en Zellik) en het wandelpad (Kerkweg). Krachtens artikel art. 23, 4° van de Grondwet heeft eenieder het recht op de bescherming van een gezond leefmilieu. Dit grondwettelijk recht wordt duidelijk geschonden.

Uit onderzoek is gebleken dat er een verhoogd risico is op leukemie bij de kinderen die langdurig zijn blootgesteld aan een magnetisch veld van meer dan 0,4 µT (microTesla) zoals het geval is bij hoogspanningslijnen en - kabels. De Hoge Gezondheidsraad raadt uit voorzorg aan om kinderen onder de 15 jaar niet bloot te stellen aan waarden boven de 0,4 µT (advies nr. 8081). Naast de kinderen, zou er ook een verhoogd risico op allerlei vormen van kanker bestaan bij de volwassen mensen.

d) *Ontbreken van een milieueffectenrapport (MER)*

Verder beweert Elia Asset dat zij geen milieueffectenrapport moet opstellen en beroept zich hierbij op het Besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2004 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectrapportage.

Wij moeten echter vaststellen dat (i) de aanleg van de bewuste ondergrondse hoogspanningskabel niet voldoet aan de voorwaarden voor de ontheffing aan de verplichte milieueffectenrapportage, (ii) dat het aanvraagdossier van Elia Asset iedere motivatie ontbreekt en (iii) zelfs indien een afdoende motivatie zou bestaan, een milieueffectenrapport vereist is gelet op de verhoogde gezondheidsrisico's voor de omwonende bevolking.

Bezwaarschrift 2: Doorkruising traject landbouwgronden: -

- Dit perceel wordt gebruikt voor landbouwdoeleinden en zijn gelegen in Agrarisch gebied.
- Wij zijn niet akkoord dat dit traject over ons perceel loopt.
- Wij vinden het door Elia Asset voorgestelde traject onlogisch, schadelijk en onveilig voor de uitbating van deze bestaande landbouwgronden voor verdere landbouw.
- Wij stellen daarom voor dat de geplande ondergrondse kabel het traject verder volgt van de vernieuwde weg (grind fietspad) waarvoor onlangs verschillende wachtbuizen werden aangelegd. Hierdoor moet er geen ondergrondse inname gebeuren van private landbouwgronden en komt alles, zoals hogerop te liggen onder de vernieuwde weg. Dit is ons inziens veiliger voor eventueel beschadiging en mogelijks ongevallen met deze 150KV-kabel. Ook is de aansluiting met het verder verloop in de openbare weg van de Kleistraat en de oversteek met de Kortemansstraat veel vlotter, waar het verder traject in de Kleistraat en verder op de Cyriel Crappeweg en zo finaal tot aan het hoogspanningsstation Breughel trouwens niet over landbouwgronden loopt.

Bezwaarschrift 3: niet respecteren van voorzorgsbeginselen m.b.t. magnetische staling

Na analyse van het lopend openbaar onderzoek m.b.t. het aanleggen van OKV-150kV, Breughel-Heliport genaamd, ben ik niet akkoord met het aanleggen van deze leiding dicht bij mijn huis op grond dat de voorzorgsbeginselen niet worden gerespecteerd wat betreft de magnetische stralen. Om deze te beperken zijn de algemene principes toepasselijk van een diepte van 3m75 i.p.v. 1m20 zoals vooropgesteld.

Bezwaarschrift 4:

a) Trajectkeuze/gezondheidsrisico's/nood aan hoogspanningsbeleid

De keuze van het traject (nabijheid van woningen, fietspaden, natuurgebied) en de diepte van de ondergrondse kabel roept vraagtekens op, nu algemeen geweten is dat de aanwezigheid van hoogspanningsleidingen kan gepaard gaan met ernstige gezondheidsrisico's en dat deze risico's onder andere in toepassing van het voorzorgsbeginsel (art. 191 EU Verdrag) en het recht op de bescherming van het leefmilieu (art. 23, 4° Grondwet) zo veel mogelijk dienen beperkt te worden, of beter zelfs, dienen uitgesloten te worden.

Beleidsmatig is er in onze streken dus al jaren sprake van de nood aan een voorzorgsbeleid ten aanzien van hoogspanningskabels. In het volledige aanvraagdossier wordt echter met geen woord gerept over de mogelijke gezondheidsrisico's verbonden aan de aanwezigheid en het trekken van de voorgenomen hoogspanningsleiding. Nochtans behoort het in eerste instantie aan de aanvrager toe om zelf aan te tonen dat er geen risico's zijn verbonden aan de realisatie van het project en aan de aanvrager om aan te tonen dat het voorzorgsbeginsel werd gerespecteerd en toegepast.

Wij stellen vast dat de hoogspanningsleiding volgens de toelichting bij de aanvraag slechts op een gemiddelde diepte van 1,2 m wordt voorzien. Dergelijke diepte is onvoldoende om gezondheidsrisico's uit te sluiten. Uit de op het internet beschikbare technische informatie, waaronder officiële informatie van de Belgische overheid (aanbeveling FOD volksgezondheid 2008), blijkt nochtans dat voor een kabel van 150 kV een diepte dient gehanteerd te worden van 3,75 m.

b) De afwijkingen op de verplichting tot aanvraag van stedenbouwkundige vergunningen en van een milieu-effectenrapportage werden niet afdoende gemotiveerd in de aanvraag.

Wij stellen vast dat het uitvoeringsbesluit dat aangehaald wordt melding maakt van een spanningsniveau tot en met 70kV voor bovengrondse leidingen, doch dat er voor ondergrondse leidingen geen maximaal spanningsniveau werd bepaald. De vraag rijst of dit artikel 3. §2 5° van het uitvoeringsbesluit van 5 mei 2000 (en meerdere keren aangepast nadien) wel kan worden ingeroepen voor de ondergrondse bekabeling van 150kV waarvoor hier een vergunning wordt aangevraagd. Bovendien wordt niet aangegeven over welke

precieze afstand het traject afwijkt van de stedenbouwkundige voorschriften, zodat de al dan toepasselijkheid van de afwijkingsbepaling niet kan worden getoetst.

Naast de gebrekkig gemotiveerde afwijking op de bestaande voorschriften van ruimtelijke ordening, rijst de vraag of in casu het project niet is onderworpen aan de m.e.r. -plicht (milieueffectenrapportage). Het gaat hier immers over een groot en ingrijpend project dat aanzienlijke gevolgen kan hebben voor het milieu. In casu betreft het een ondergrondse leiding van 150kV (of meer) die meer dan 10 km bedraagt. Daarnaast betreft het een project dat de gemeentelijke en de gewestelijke grenzen overschrijdt.

c) De aanvraag dient de nodige inlichtingen en gegevens te verstrekken die de belanghebbenden in concreto toelaat om hun bezwaren en opmerkingen te formuleren. In casu is dit geenszins het geval, nu de vergunningsaanvraag geen duidelijkheid verschaft over de feiten, minstens niet voldoende informatie geeft aan de omwonenden op tal van punten, om de nodige bezwaren geïnformeerd te kunnen formuleren. Het dossier is gebrekkig in haar motivatie.

Uit de toelichting bij de aanvraag, noch uit de plannen, kan voldoende informatie worden gehaald voor omwonenden die zich willen informeren met betrekking tot dit grootschalig project. De toelichting is onvoldoende nu ze vooral technisch is, geen duidelijke plannen bevat, en niet voldoende uitleg geeft over aspecten van milieubeleid voor de burger, waaronder gezondheid, duurzaamheid en veiligheid. In elk geval is het voorzorgsbeginsel niet gerespecteerd noch werd het niet in acht nemen ervan gemotiveerd.

In het bijzonder bestaat grote onduidelijkheid over de diepte van het tracé. De plannen zijn, zelfs bij digitaal inzoomen, geenszins duidelijk genoeg, en wordt nergens in de tekst concrete toelichting gegeven over de verschillende stukken van het tracé. Daar waar wel toelichting wordt gegeven is het niet voldoende uitgelegd of gemotiveerd.

d) Onsamenhangende motieven:

Een aantal bijkomende vragen op die niet beantwoord worden in het dossier, maar die essentieel zijn, en waaruit de gebrekkige motivering blijkt.

➤ Gelet op de afzonderlijke onderdelen die behoren tot dit onderdeel van het bezwaarschrift, worden de opgesomde punten geformuleerd bij de weerlegging van de bezwaarschriften.

STANDPUNTEN M.B.T. DE INGEDIENDE BEZWAARSCHRIFTEN GEMEENTE DILBEEK

Bezwaarschrift 1:

a) Het besluit van de Vlaamse Regering d.d. 16/07/2010 en latere wijzigingen, stelt de handelingen vast waarvoor geen omgevingsvergunning nodig is, mits de handelingen in overeenstemming zijn met de hieraan verbonden voorwaarden/algemene bepalingen van art. 1.3. t.e.m. art. 1.6.. Conform het normenboek voor digitale aanvragen dienen de niet vergunningsplichtige werken wel opgenomen te worden binnen de aanvraag tot omgevingsvergunning, waarbij alle geplande, bij elkaar horende constructies, zowel vergunningsplichtige als niet-vergunningsplichtig, moeten worden ingetekend op het inplantingsplan.

Binnen het tracé zijn bepaalde gedeelten m.b.t. tijdelijke handelingen, wijzigingen van terreinen met ondergrondse of bovengrondse installaties voor de productie, het transport en de distributie van elektriciteit en de gebruikelijke ondergrondse constructies en aansluitingen binnen het openbaar domein, niet-vergunningsplichtig op basis van dit besluit (cfr. Hoofdstuk 8 wijzigingen van al ingerichte terreinen en art. 10 openbaar domein) De aanleg van de kabel in de bestaande post 'Brueghel' en de gedeelten van het tracé die zich volledig binnen het openbaar domein situeren vallen hierdoor buiten de vergunningsplicht. De situering binnen het ecologisch waardevol gebied en het natuureservaat zijn niet in strijd met de voorwaarden die verbonden zijn aan het besluit. Dit besluit omvat eveneens

geen verplichting tot melding van de handelingen waardoor de gemeente noch derden hiervan op de hoogte moeten worden gesteld. Deze handelingen staan ook los van andere handelingen die wel meldingsplichtig of vergunningsplichtig zouden zijn.

b) Conform art. 4.4.7. §2 van de V.C.R.O., mag worden afgeweken van stedenbouwkundige voorschriften en verkavelingsvoorschriften. Handelingen van algemeen belang kunnen een ruimtelijk beperkte impact hebben vanwege hun aard of omvang, of omdat ze slechts een wijziging of uitbreiding van bestaande of geplande infrastructuren of voorzieningen tot gevolg hebben

De Vlaamse Regering bepaalt welke handelingen van algemeen belang onder het toepassingsgebied van het eerste lid vallen. Ze kan ook de regels bepalen op basis waarvan kan worden beslist dat niet door haar opgesomde handelingen toch onder het toepassingsgebied van het eerste lid vallen.

Hier wordt verwezen naar het bijhorende uitvoeringsbesluit voor handelingen van algemeen belang: 'Besluit van de Vlaamse Regering tot aanwijzing van de handelingen in de zin van artikel 4.7.7.,5°, artikel 4.4.7, §2, en artikel 4.7.7, §7, tweede lid, van de V.C.R.O.'. Daarbinnen wordt het gemotiveerd verzoek wordt geformuleerd in §3 van het besluit van de Vlaamse Regering tot aanwijzing van de handelingen in de zin van artikel 4.1.1, 5°, artikel 4.4.7, § 2, en artikel 4.7.1, § 2, tweede lid, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening.

§ 3. Op gemotiveerd verzoek van de aanvrager kan de bevoegde overheid, vermeld in artikel 15 en 52 van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning, vaststellen dat een handeling van algemeen belang die niet in paragraaf 1 of 2 is vermeld,, een ruimtelijk beperkte impact als vermeld in artikel 4.4.7, § 2, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening heeft.

De aanvraag tot gemotiveerd verzoek is niet van toepassing doordat de aanvraag onder het toepassingsgebied valt van art. 4.4.7. §2 (Infra. 'Afwijkingen stedenbouwkundige voorschriften') Wel diende de aanvrager in zijn vergunningsaanvraag te motiveren waarom de handelingen een ruimtelijk beperkte impact hebben (≠ gemotiveerd verzoek) en indien deze zich situeren binnen ruimtelijk kwetsbaar gebied, deze handelingen door de aard, ligging en oppervlakte ervan geen significante impact hebben op het ruimtelijk kwetsbare gebied. In de verklarende nota kan men deze motivering terugvinden onder 4.2.3.'gemotiveerd verzoek voor afwijking van de stedenbouwkundige voorschriften' en 4.3. 'integratie van de geplande werken in de omgeving'. Motiveringsmotieven als de te hanteren aanlegtechniek bij de uitvoering van de werken, de ondergrondse ligging van het kabeltracé en de tijdelijkheid van bepaalde inrichtingen tonen de ruimtelijke beperkte impact aan.

c) M.b.t. de blootstelling aan de elektromagnetische velden werden er geen normen vastgelegd door de Vlaamse Regering. Informatie over hoogspanning en gezondheidseffecten werd op de website van Ine binnen het thema 'Milieu en Gezondheid' als volgt omschreven: Er werd bij bevolkingsonderzoeken een statistisch verband gevonden tussen wonen in de buurt van hoogspanningslijnen en het meer voorkomen van kinderleukemie. Het gaat om een statistisch verband, dat wil niet zeggen dat magnetische velden de oorzaak zijn van het meer voorkomen van leukemie (dan is het een oorzakelijk verband). Om te bewijzen dat dat magnetisch veld de oorzaak is, was er bevestiging nodig uit onderzoek op proefdieren en cellijnen. Dat bijkomend onderzoek heeft nooit kunnen aantonen dat de velden de oorzaak van het meer voorkomen van kinderleukemie zijn. De meest recente wetenschappelijke studies kunnen het statistisch verband bovendien ook niet of bijna niet meer terugvinden wat het verband tussen kinderleukemie en magnetische velden verzwakt. Op dit moment zijn er geen wetenschappelijk onderbouwde studies die wijzen op andere mogelijke

gezondheidseffecten. Er zijn dus geen gezondheidseffecten aangetoond bij volwassenen die verblijven in de buurt van hoogspanningslijnen.

Door Elia werd volgende informatie aangeleverd m.b.t. het gezondheidsaspect:

Meer dan dertig jaar onderzoek heeft geen formeel bewijs kunnen leveren dat blootstelling aan elektromagnetische velden met zeer lage frequentie een gezondheidsrisico inhoudt. Het onderzoek heeft het echter ook niet kunnen uitsluiten, daarom buigen tal van onderzoekers zich ook nu nog over de vraag naar de invloed van magnetische velden op de gezondheid, zowel op korte als lange termijn.

Uit epidemiologische onderzoeken zijn er al langer aanwijzingen voor een zwak – maar niettemin significant – statistisch verband tussen een langdurige blootstelling aan laagfrequente magnetische velden van het hoogspanningsnet en een verhoogd risico op leukemie bij kinderen. Het gaat hierbij om residentiële blootstelling over een lange periode aan magnetische velden met een gemiddelde boven de 0,3 – 0,4 μ T.

De talrijke onderzoeken op cellen en dieren die sinds de jaren 1980 werden uitgevoerd, hebben deze vaststelling niet kunnen bevestigen en bijgevolg geen oorzakelijk verband tussen blootstelling aan magnetische velden en een verhoogd risico op kinderleukemie kunnen aantonen. Echter, bij gebrek aan een verklaring voor het statistisch verband dat door epidemiologisch onderzoek is aangetoond, heeft nog geen enkele studie dit risico tot dusver kunnen uitsluiten.

Internationale evaluaties:

In juni 2001 classificeerde het IARC, het Internationaal Agentschap voor kankeronderzoek, de laagfrequente magnetische velden als 'mogelijk kankerverwekkend', categorie 2-b. Deze classificatie werd toegekend op basis van epidemiologische analyses welke een statistisch verband aantoonde tussen leukemie bij kinderen en de blootstelling aan verhoogde gemiddelde waarden van magnetische velden.

De International Commission on non-ionizing radiation protection (ICNIRP) is een internationaal erkende instantie die aanbevelingen opstelt ter bescherming van de werknemers en het publiek tegen de schadelijke effecten van niet-ioniserende straling. In 1998 publiceerde ICNIRP zijn richtlijnen betreffende elektrische en magnetische velden met de introductie van 100 IIT als maximale waarde voor publieke blootstelling aan lage frequente magnetische velden en dit op basis van bewezen acute effecten. Met de update van deze aanbevelingen in 2010 werd de betrokken referentiewaarde verhoogd naar 200 IIT. Wat langetermijn effecten zoals kinderleukemie betreft, stelt ICNIRP dat ondanks de statische associaties deze niet in de aanbevelingen weerhouden worden daar er nog geen experimentele studies zijn die dit ondersteunen of op een oorzakelijk verband wijzen.

Normering en aanbevelingen:

In 1999 publiceerde de Europese Unie een aanbeveling ter beperking van blootstelling van de bevolking aan elektromagnetische velden. In overeenstemming met ICNIRP stelde ze voor publieke blootstelling een limiet van 100 IIT voor. Naar aanleiding van de IARC-classificatie in 2001 als mogelijk kankerverwekkend werd de wetenschappelijke kennis geherevalueerd, er was echter geen reden om de aanbevelingen van 1999 te herzien.

België heeft geen federale wetgeving inzake magnetische velden met zeer lage frequentie. Bijgevolg geldt de aanbeveling van de Raad van de Europese Unie – maximale blootstellingslimiet van 100 IIT – als referentie. Voor elektrisch velden legt het "Algemeen Reglement op de Elektrische Installaties" maximumwaarden vast tussen 5 kV/m (bewoonde zones) en 10 kV/m.

Op basis van de sectorale voorwaarden in het Waals en Brussel Gewest is voor het uitbaten van vermogenstransformatoren dezelfde limiet van 100 IIT van toepassing.

In Vlaams Gewest is sinds 2004 het "Besluit houdende maatregelen tot bestrijding van de gezondheidsrisico's door verontreiniging van het binnenmilieu" van kracht. Het besluit bepaalt dat al wie verantwoordelijk is voor de bouw, het onderhoud of de uitrusting van

woningen of publiek toegankelijke gebouwen, alles in het werk dient te stellen om de gezondheidsrisico's van het binnenmilieu voor de bewoners of gebruikers maximaal te beperken. Hiertoe werden richtwaarden en interventiewaarden bepaald voor 26 verschillende chemische en fysische factoren (benzeen, fijn stof, temperatuur ...), waaronder ook laagfrequente magnetische velden. De richt- en interventie waarden voor magnetische velden werden vastgelegd op respectievelijk 0,2 IIT en 10 IIT.

Elia draagt al jarenlang actief bij tot de vooruitgang van de wetenschappelijke kennis en ondersteunt verschillende onderzoekscentra en universiteiten die deel uitmaken van de Belgian BioElectroMagnetics Group (BBEMG) waarvan de wetenschappelijke onafhankelijkheid verankerd is in een samenwerkingsakkoord.

Het beleid van Elia:

Elia heeft ook een onderzoeksakkoord gesloten met het Electric Power Research Institute (EPRI). Dit akkoord zorgt er ook voor dat Elia toegang heeft tot internationale onderzoeksresultaten in dit domein.

d) Men doet hier een verwijzing naar projecten die onder bijlage II vallen van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 december 2004 houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectenrapportage, en bijgevolg onder een project-M.E.R. dienen te worden onderworpen tenzij de activiteiten m.b.t. de energiesector betrekking hebben op

-Industriële installaties voor het transport van elektrische energie via bovengrondse leidingen van 150 kV of meer over een lengte van 5 km tot 15 km, of die over een ononderbroken lengte van 1 km of meer in een bijzonder beschermd gebied zijn gelegen.

-Aanleg van ondergrondse hoogspanningsleidingen van 150 kV of meer die: over een ononderbroken lengte van 1 km of meer in een bijzonder beschermd gebied zijn gelegen, of over een lengte van 10 km of meer voor zover ze niet gelegen zijn binnen de rooilijnen van een openbare weg of binnen een leidingstraat aangeduid op een plan van aanleg of een ruimtelijk uitvoeringsplan.

Indien de aanvraag met al deze voorwaarden in overeenstemming is, kan men een gemotiveerd verzoek indienen tot ontheffing. De aanvraag heeft geen betrekking op bovengrondse leidingen, noch wordt het tracé uitgevoerd over een ononderbroken lengte van 1km of meer in een bijzonder beschermd gebied of over een lengte van 10 km of meer voor zover ze niet gelegen zijn binnen de rooilijnen van een openbare weg of binnen een leidingstraat aangeduid op een plan van aanleg of een ruimtelijk uitvoeringsplan. De aanvraag komt eveneens niet voor op bijlage II.

Het M.E.R.-besluit verdeelt M.E.R-plichtige projecten in 3 categorieën:

- Bijlage I omvat een opsomming van alle projecten die steeds onderworpen zijn aan de M.E.R.-plicht
- Bijlage II omvat een opsomming van alle projecten die weliswaar M.E.R.-plichtig zijn, maar indien geen aanzienlijke effecten optreden, via een gemotiveerd verzoek ontheven kunnen worden van de M.E.R.-plicht
- Bijlage III omvat een opsomming van projecten die onder de drempelwaarden van bijlage I en II vallen. Voor deze projecten moet, via een project-M.E.R.-screening worden nagegaan of ze gepaard kunnen gaan met aanzienlijke milieueffecten.

In de verklarende nota werd onder punt 6 de toetsing uitgevoerd aan de MER-plicht en voor alle rubrieken nagegaan welke potentieel van toepassing zijn voor projecten van Elia.

Uit de toetsing van het project aan deze bijlagen is gebleken dat het project niet onder de bijlage I, II of III vallen en dat de opmaak van een project-MER of project-M.E.R.-screening

niet nodig is en er geen aanzienlijke effecten te verwachten zijn voor mens en milieu, waarmee tevens het recht op een gezond leefmilieu wordt gegarandeerd.

Bezwaarschrift 2:

Het initiële tracé was om verschillende redenen niet haalbaar:

- Er ligt net een nieuw fietspad van de VLM en dit zou volledig terug opgebroken moeten worden. Zo zijn er 2 keer kosten en 2 keer hinder.

- Dit tracé was niet mogelijk door de concessie van het tankstation net ten zuiden. Elia kreeg

het verbod om kabels aan te leggen in de nabijheid van het tankstation omdat dit een (mogelijke, nog niet besliste) uitbreiding in gedrang zou kunnen brengen.

- Een deel van het initiële tracé (richting Kortemansstraat) lag te dicht bij het snelwegdomein,

waarvan AWV beheerder is. Elia kreeg geen toelating om in de bouwvrije strook, parallel langs de E40 een ondergrondse kabel te leggen.

Om deze redenen werd gekozen om de ondergrondse kabel aan te leggen in privé-percelen, net ten noorden van de talud in de velden. De kabel wordt zo dicht mogelijk langs de rand van de percelen gelegd zodat de hinder minimaal is.

Indien nodig wordt er gebruik gemaakt van een dieper type sleuf zodat de kabel ten allen tijde

beschermd is (gebruik van voertuigen, ploegen,...).

Bezwaarschrift 3:

Er wordt geen verwijzing gedaan naar de beroepsgrond van het voorzorgsbeginsel dat de diepte van ondergrondse kabels zou vastleggen op een diepte van 3m75. Er geen normen vastgelegd m.b.t. de te hanteren diepte voor ondergrondse kabels door de Vlaams Regering. .Noch wordt er binnen het bezwaarschrift de rechtstreekse hinder omschreven die de betrokkene ondervindt van de aanleg van de kabel op de betreffende diepte.

Bezwaarschrift 4:

a) +b) Dit onderdeel werd reeds eerder behandeld binnen andere ingediende bezwaarschriften (Supra.)

c) In toepassing van artikel 154 van het besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 25 april 2014 betreffende de Omgevingsvergunning, dienen alle bestanden die verzonden worden te voldoen aan de formele en technische vereisten zoals bepaald door het departement. Het normenboek voor verhardingen, infrastructuur, technische werken en terreinaanlegwerken legt de algemene en specifieke normen vast van de grafische documenten. Bovendien moet de vergunningsaanvraag de gegevens omvatten die de formulieren en de addenda voorschrijven als verplicht in te vullen of bij te voegen zoals genereerd wordt in het omgevingsloket. Art. 15 §1 van het besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning, regelt de samenstelling van de aanvraag.

Conform het volledigheds- en ontvankelijkheidsonderzoek werd de aanvraag hiermee in overeenstemming bevonden waardoor de aanvraag voldoende informatie omvat, de leesbaarheid van de plannen conform is en de documenten voldoen aan de vormvereisten m.b.t. dossiersamenstelling

d) Onsamenhangende motieven:

✓ Uit het dossier kan niet worden afgeleid op welke delen van het tracé wordt uitgegaan van bestaande sleuven en waar er nieuwe sleuven worden gegraven.

De locatie van de nieuwe sleuven, alsook de precisering van het soort van type is aangegeven op de inplantingsplannen.

- ✓ *Het lijkt erop dat een deel van het tracé reeds werd uitgevoerd, zonder dat daarvoor voorafgaand een vergunning lijkt te zijn afgeleverd, onder andere op de vergunningsplichtige delen waarvoor een afwijking wordt gevraagd (zie hierboven – afwijking op de vergunningsplicht, punt II a). Minstens zouden de omwonenden hiervan ingelicht moeten worden in het kader van een openbaar onderzoek. Nu lijkt het alsof de omwonenden, evenals de betrokken gemeentebesturen over wiens grondgebied de leidingen lopen, evenals de vergunningverlenende overheid voor voldongen feiten worden geplaatst.*

Dit standpunt werd reeds eerder behandeld (Supra.)

- ✓ *In de onmiddellijke nabijheid van het tracé lopen een aantal gasleidingen. Is dit verenigbaar met de plaatsing van hoogspanningskabels?*

Daar waar nodig wordt een dieper type sleuf gehanteerd ter beveiliging van de kabel. Eveneens is het gebruikelijk dat nutsvoorzieningen ondergronds gezamenlijk worden gerealiseerd.

- ✓ */Wat kan er gebeuren wanneer grond wegspoelt, en de bekabeling komt bloot te liggen, wetende dat de gronderosie in Vlaanderen een van de belangrijkste bodemdegradatieprocessen is en dat akkerbouwgebieden bijzonder kwetsbaar zijn voor erosie net nadat een gewas is gezaaid of geoogst (<https://www.vlaanderen.be/nl/publicaties/detail/erosie-in-vlaanderen>)?*

De kabel is ondergegraven door zand en omvat diverse verwittigingsnetwerken en signalisatiebanden ter signalering.

- ✓ *Wat kan het gevolg kan zijn van de geringe diepte van de ligging van de kabels bij een herbestemming of nieuwe functie van bepaalde terreinen, of bij het omploegen van velden door landbouwers?*

Daar waar nodig wordt een dieper type sleuf gehanteerd ter beveiliging van de kabel. Eveneens wordt de kabel gesignaleerd aan de hand van diverse veiligheidsmerken waardoor deze tijdig kan worden opgemerkt.

- ✓ *In casu wordt een vergunning gevraagd (deels) voor de vervanging van een bestaande leiding, doch uit het aanvraagdossier blijkt niet welke spanning de vroegere leiding had. Zo kan er dus ook niet worden gecontroleerd of de thans voorgestelde 150 kV-leiding een hogere voltage heeft dan de vroeger aanwezige, en zo ja, wat daarvan de gevolgen kunnen zijn voor de gezondheid van de omwonenden.*

Er dient geen vergelijking te maken. De aanvraag dient te worden beoordeeld aan de hand van de hedendaagse gewenste ontwikkelingen, de zich daarbij afspelende behoeften en technische vooruitgang.

- ✓ *Uit het dossier blijkt ook niet of rekening is gehouden met wijzigende elektriciteits- en vermogensbehoeften in de toekomst, de aangepastheid van de kabels hieraan, en de eventuele implicaties indien het voltage in de toekomst zou worden verhoogd. Een grondkabel kan niet meer worden aangepast als hij eenmaal is gelegd. Datakabels en zeekabels voor internetverkeer kunnen veel meer data aan dan het oorspronkelijk ontwerp van bv. 100 Gigabyte. Met hoogspanningskabels is dat echter niet zo eenvoudig, want elektriciteit in stroomkabels is vermogen, geen data. Is een kabel ontworpen op 150 kV en 300 MWA (megawatt) dan kan je hem niet zomaar opwaarderen naar 500 MWA. Dat kan bij een bovengrondse leiding wel. Maar grondkabels bieden weinig speling om in te spelen op toekomstige veranderingen in het net. 'Op plekken waar dergelijke veranderingen verwacht kunnen worden heeft bovengrondse aanleg nog steeds de voorkeur, met name in België'. (<https://www.hoogspanningsnet.com/over-hoogspanningsmasten/luchtlijnen-grondkabels/kan-alles-niet-ondergronds/>)*

Als doelstelling van het project wordt aangehaald dat de nieuwe kabel voorzien is om de netzekerheid voor de toekomst te versterken. Gelet op het feit dat het hier een aanvraag betreft m.b.t. het transmissienetwerk, de kostprijs en de tijdsinzet verbonden aan de realisatie van het project, kan ervan uitgegaan worden dat voor deze aanvraag rekening wordt gehouden met de behoeften op lange termijn.

✓ *Wat de beperkte impact op de ruimtelijke ordening betreft is er geen concrete motivering vanwege de aanvrager, aangezien er geen omschrijving wordt gegeven van de beperkte ruimtelijke impact van de werken evenals van de afwijkingen op het bestemmingsplan. Een concrete motivering van deze afwijkingen is nochtans vereist, zodat de vergunningverlener deze afwijking in concreto kan beoordelen.*

De afwijkingen op de stedenbouwkundige voorschriften en de beperkte ruimtelijke impact werden gemotiveerd omschreven in de verklarende nota.

✓ *Nergens in het dossier wordt het belang van de ruimtelijke impact afgewogen ten aanzien van het voorzorgsbeginsel en de gezondheid van de omwonenden.*

De aanvraag komt niet voor op bijlage I, II of III van het project-M.E.R.-besluit waardoor er geen effecten van het project uitgaan op mens of milieu.

De beperkte ruimtelijke impact van het project wordt mede beslist door de Vlaamse Regering doordat het voorwerp van de aanvraag aangewezen is als handeling van algemeen belang met een beperkte ruimtelijke impact. Deze beperkte impact werd bijkomend gemotiveerd in de verklarende nota.

Door Elia werd bijkomende informatie aangeleverd m.b.t. het gezondheidsaspect (Supra eerdere behandeling bezwaarschriften) waardoor blijkt dat er nog geen causaal verband kon worden vastgesteld tussen de blootstelling aan elektromagnetische velden en gezondheidsproblemen.

✓ *Er is niet besproken in het dossier welke alternatieve routes er mogelijk zouden zijn om de gezondheidsrisico's van de bewoners te beperken, in het bijzonder de kinderen. Nochtans werd Elia Asset hierover in het verleden blijkbaar reeds aangesproken door de Minister van Leefmilieu. (<https://www.bondbeterleefmilieu.be/artikel/wonen-onder-hoogspanning>)*

Elia leverde bijkomende informatie m.b.t. de trajectkeuze. Hieruit blijkt dat er een eerste tracévoorstel was dat over een logischer en ook voor Elia makkelijker tracé beschikte.

Het initiële tracé was om verschillende redenen niet haalbaar:

- Er ligt net een nieuw fietspad van de VLM en dit zou volledig terug opgebroken moeten worden. Zo zijn er 2 keer kosten en 2 keer hinder.

- Dit tracé was niet mogelijk door de concessie van het tankstation net ten zuiden. Elia kreeg het verbod om kabels aan te leggen in de nabijheid van het tankstation omdat dit een (mogelijke, nog niet besliste) uitbreiding in gedrang zou kunnen brengen.

- Een deel van het initiële tracé (richting Kortemansstraat) lag te dicht bij het snelwegdomein,

waarvan AWW beheerder is. Elia kreeg geen toelating om in de bouwvrije strook, parallel langs de E40 een ondergrondse kabel te leggen.

Om deze redenen werd gekozen om de ondergrondse kabel aan te leggen in privé-percelen, net ten noorden van de talud in de velden. De kabel wordt zo dicht mogelijk langs de rand van de percelen gelegd zodat de hinder minimaal is.

Indien nodig wordt er gebruik gemaakt van een dieper type sleuf zodat de kabel ten allen tijde beschermd is (gebruik van voertuigen, ploegen,...).

✓ *De indruk ontstaat dat er geen coördinatie was tussen bijvoorbeeld Natuurpunt, de VLM, VELT en Elia Asset wat betreft het natuurgebied waarlangs de kabel zal worden geplaatst.*

Natuurpunt, VLM, VELT betreffen geen instanties die advies dienen te verlenen over stedenbouwkundige

M.b.t. de ligging binnen natuurgebied dient het Agentschap voor Natuur en Bos, conform art. 35, §3 van het besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning, advies te verlenen. Er werd een voorwaardelijk gunstig advies ontvangen.

✓ *Er blijkt geen coördinatie te zijn tussen de verschillende gemeenten onderling wat het openbaar onderzoek betreft, wat vreemd lijkt nu dit project heel ingrijpend is, een provinciale dimensies aanneemt. Ook blijkt dat het project niet vooraf werd besproken tussen Elia Asset en alle andere betrokkenen op gemeentelijk, provinciaal en gewestelijk niveau. Nochtans voorziet het nieuwe omgevingsdecreet (art. 8, in voege getreden op 23.02.2017, van het decreet betreffende de omgevingsvergunning van 25.04.2014) in de expliciete mogelijkheid voor vergunningaanvragers tot vooroverleg en projectvergaderingen; in casu blijken de gemeentes echter voor een voldongen feit te worden gesteld.*

Conform art. 16 van het besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning dient (in geval van een eerste openbaar onderzoek in eerste aanleg) het openbaar onderzoek te worden gestart binnen 10 dagen na de datum waarop de vergunningsaanvraag ontvankelijk en volledig is verklaard. De gemeenten zijn vrij om dit afzonderlijk te organiseren binnen de vastgestelde termijn.

Conform art. 6 van het besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning, dient een projectvergadering te worden georganiseerd voor:

- *voor projecten of voor veranderingen aan projecten waarvoor, als ze het voorwerp zouden uitmaken van een vergunningsaanvraag, het advies van de POVC of de GOVC vereist is, met uitzondering van de projecten of veranderingen aan projecten waarvoor het advies van de POVC alleen vereist is omdat de aanvraag een indelingsrubriek omvat die in de vierde kolom van de indelingslijst met de letter A is aangeduid.*
- *voor de projecten of veranderingen aan projecten waarvoor de toepassing is vereist van artikel 3, § 3, van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 mei 2000 tot aanwijzing van de handelingen in de zin van artikel 4.1.1, 5°, artikel 4.4.7, § 2, en artikel 4.7.1, § 2, tweede lid, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening en tot regeling van het vooroverleg met de Vlaamse Bouwmeester, kan de bevoegde overheid, op verzoek van de initiatiefnemer, beslissen om een projectvergadering te houden.*

Informeel vooroverleg is een mogelijkheid, doch geen verplichting.

✓ *De geplande verbreding van de ring van Brussel van 4 naar 10 rijstroken, en de werken die daarmee zullen gepaard gaan, doet ook vragen rijzen over de diepte van de kabels. De geplande verbreding van de ring van Brussel van 4 naar 10 rijstroken maakt geen deel uit van de huidige vergunningsaanvraag waardoor hierover geen uitspraak dient te worden gedaan.*

✓ *Het is niet duidelijk of het in casu gaat om gelijkstroom of wisselstroom, wat nochtans een belangrijk element is, nu de grondkabels van het XLPE-type zijn, de zogenaamde 'kunststofkabels'. Daarbij wordt een geleider omgeven door een mantel van kunststof die de isolatie verzorgt. Deze kabels zijn onderhoudsvrij, maar ze zijn niet zo geschikt voor gelijkstroom. Of het hier gelijkstroom betreft of niet, heeft een impact op de eventuele extra gevaren of complicaties.*

De vermogenkabels voldoen aan de Belgische en Internationale normen, de optische vezelkabel aan de aanbevelingen CCITT.

Op basis van bovenstaande motivering worden de ingediende bezwaarschriften niet weerhouden.

Adviezen

(...)

Inhoudelijke beoordeling

De aanvraag kan in overeenstemming gebracht worden met de stedenbouwkundige voorschriften door dat aanvraag een handeling van algemeen belang betreft met een beperkte ruimtelijke impact (Infra. Afwijkingen stedenbouwkundige voorschriften). Elia is beheerder van het Belgische transmissienet voor elektriciteit en het noodzakelijke, algemene belang van deze aanvraag voorziet in het bieden van netzekerheid alsook te versterken voor de toekomst.

Afweging goede ruimtelijke ordening op basis van beoordelingsgronden van artikel 4.3.1. §2, van de VCRO:

- functionele inpasbaarheid

De aanvraag betreft een handeling van algemeen belang, die gedeeltelijk een vervanging betreft van de bestaande oliekabels tussen de hoogspanningsstations van Brueghel en Molenbeek en ook tussen Héliport en Schaarbeek, en dient om de netzekerheid in het westen van Brussel en de periferie te garanderen en voor de toekomst te versterken.

- ruimtegebruik en bouwdichtheid

De aanvraag situeert zich ondergronds waarmee de oorspronkelijke bestemming niet in het gedrang. Langs de Kerkweg dient bos te worden gekapt voor de aanleg van de tijdelijke werkstrook. Op grondgebied van de gemeente Dilbeek zal een compenserende ontbossing worden voorzien.

Een gedeelte van de ruimte wordt ingericht als werkstrook. Deze dienen voor werfverkeer, stockeren van grond (uitgraving van die werkdag), tijdelijk stockeren van materiaal om de kabel aan te leggen (kabelrollen, klein materieel-dagelijks verwijderd). De grotere aangeduide zones kunnen dienen als werfdepot voor het bewaren van materiaal over langere tijd.

Voor de uitwerking van het tracé werd in eerste instantie een alternatief traject onderzocht. Dit tracé bleek om verschillende redenen niet haalbaar. Daartoe heeft Elia geopteerd om de ondergrondse kabel aan te leggen in privé-percelen, net ten noorden van de talud in de velden. De kabel wordt zo dicht mogelijk langs de rand van de percelen gelegd zodat de hinder minimaal is.

- Schaal:

De kabel wordt over het volledige tracé ondergronds aangelegd en vormt dus geen schaalbreuk met zijn omgeving.

- visueel-vormelijke elementen, landschappelijke inpassing

De kabel wordt over het volledige tracé ondergronds aangelegd. Er is dus enkel een tijdelijke visuele impact bij de aanleg van de kabel. De opgebroken bestaande infrastructuur/omgeving wordt hersteld naar de bestaande toestand of, waar nodig, overgelaten aan spontaan herstel. Bijgevolg doen de werken geen afbreuk aan het uitzicht van de omgeving.

- cultuurhistorische aspecten

Niet van toepassing

- bodemreliëf

De aanleg van de ondergrondse hoogspanningsverbinding gebeurt deels via gestuurde boringen. Voor het overige deel zal de kabel in een sleuf worden geplaatst met gecontroleerde aanaarding op een gemiddelde diepte van ca. 1,25m, beschermd door tegels met het opschrift 150 000V aangevuld met indien relevant zand waarin een polythyleen (PE)-buis voor de optische vezelkabel geplaatst zal worden. Voor sommige

passages in het traject zal gebruik gemaakt worden van een sleuf met wachtbuizen en snelverhardingsbeton i.p.v. gecontroleerde aanaarding.

- Hinderaspecten, gebruiksgenot en gezondheid in het algemeen

De nabije aanwezigheid van de hoogspanningskabels worden zowel aan het grondoppervlakte als ondergronds gesignaleerd aan de hand van merktekens, verwittigingsnetwerken en signalisatiebanden. Op locaties waar de kabels andere leidingen en/of waterlopen kruisen worden de kabels dieper gelegd (dieper type sleuf) zodat de kabel te allen tijde beschermd is (gebruik van voertuigen, ploegen...).

Het project komt niet voor op bijlage I, II, III van het project-M.E.R.-besluit waardoor er geen effecten te verwachten zijn voor mens of milieu.

...”

Dat is de bestreden beslissing.

2.

De heer Antoine D'HONDT vordert met een aangetekende brief van 23 november 2018 eveneens de vernietiging van de bestreden beslissing (rolnummer 1819-RvVb-0290-A) en met een op 11 februari 2019 ter griffie neergelegd verzoekschrift de schorsing wegens uiterst dringende noodzakelijkheid ervan (rolnummer 1819-RvVb-0290-UDN).

IV. ONTVANKELIJKHEID VAN DE TUSSENKOMST

Een onderzoek van de ontvankelijkheid van het verzoek tot tussenkomst is enkel aan de orde indien de voorwaarden om de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing te bevelen, zijn vervuld. Zoals hierna zal blijken, is dit niet het geval.

V. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT SCHORSING BIJ UITERST DRINGENDE NOODZAKELIJKHEID

De verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van de vordering. De Raad is echter van oordeel dat de exceptie van de verwerende partij slechts onderzocht en beoordeeld dient te worden wanneer de voorwaarden om de schorsing te bevelen, zijn vervuld. Zoals hierna zal blijken, is dit niet het geval.

VI. ONDERZOEK VAN DE VORDERING TOT SCHORSING BIJ UITERST DRINGENDE NOODZAKELIJKHEID

Op grond van artikel 40, §2, eerste lid DBRC-decreet kan de Raad bij uiterst dringende noodzakelijkheid de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing bevelen op voorwaarde dat er een uiterst dringende noodzakelijkheid wordt aangetoond en dat minstens één ernstig middel wordt aangevoerd dat de vernietiging van de bestreden beslissing op het eerste gezicht kan verantwoorden.

A. Uiterst dringende noodzakelijkheid

Standpunt van de partijen

1.

De verzoekende partij omschrijft de uiterst dringende noodzakelijkheid als volgt:

“ ...

Bij verzoekschrift van 24 november 2018 werd door verzoekende partij een verzoekschrift houdende vernietiging ingediend bij Uw Raad houdende vernietiging van de bestreden beslissing. Dit verzoekschrift werd ingediend omwille van de bezorgdheid en vrees die verzoekende partij heeft omtrent de gevolgen van de aanwezigheid van een hoogspanningsleiding in de onmiddellijke nabijheid van zijn woning. Zijn bezorgdheid voor zijn gezondheid en die van zijn gezin ten gevolge van deze toekomstige hoogspanningsleiding uitte hij reeds voordien in het kader van het openbaar onderzoek dat aan de vergunningverlening vooraf ging en waarbij hij in zijn bezwaar onder meer wees op het volgende:

“Uit onderzoek is gebleken dat er een verhoogd risico is op leukemie bij de kinderen die langdurig zijn blootgesteld aan een magnetisch veld van meer dan 0,4 µT (microTesla) zoals het geval is bij hoogspanningslijnen en - kabels. De Hoge Gezondheidsraad raadt uit voorzorg aan om kinderen onder de 15 jaar niet bloot te stellen aan waarden boven de 0,4 µT (advies nr. 8081). Wij hebben drie kinderen (7 jaar, 4 jaar en 1,5 jaar), onze overbuur heeft een baby jonger dan 1 jaar (Kerkweg n°25) en in de Theodoor Coppensstraat wonen nog andere gezinnen met kinderen jonger dan 15 jaar. Naast de kinderen, zou er ook een verhoogd risico op allerlei vormen van kanker bestaan bij de volwassen mensen.”

en

“Wij moeten vaststellen dat, gelet op de aanwezigheid van de wachtbuizen, Elia Asset gekozen heeft om dwarsdoor onze woonwijk te gaan met een verhoogd risico voor de gezondheid van de buurtbewoners en onze kinderen, daar er wellicht andere alternatieven zijn ver weg van onze buurt.” (stuk 4)

In het eerste middel, zoals dat hierna wordt ontwikkeld, wordt onder meer gewezen op het feit dat de bestreden beslissing een tracé voorstelt en vergunt voor een hoogspanningsleiding van 150 KvA, in de onmiddellijke nabijheid van woningen, voet- en fietspaden. In casu zal de aan te leggen leiding zich op hooguit een tiental meter van de woning van verzoekende partij situeren.

[afbeelding]

De hoogspanningsleiding zal komen te leggen onder de bedding van de kerkweg, die langs de eigendom van verzoekende partij loopt, en langs onder meer zijn tuin, waar zijn kinderen in de lente en zomer voortdurend buiten spelen, en dus in de toekomst, op enkele meters van de geplande 150 KvA hoogspanningsleiding. Ook zijn woonvertrekken bevinden zich op hooguit twintig meter verwijderd van de toekomstige hoogspanningsleiding.

In het eerste middel wordt uitvoerig ingegaan op de gezondheidsproblematiek verbonden aan het leven in de onmiddellijke nabijheid van dergelijke hoogspanningsleidingen en de daarbij gepaard gaande magnetische velden, waarbij onder andere door de Bond Beter Leefmilieu werd gewezen op de mogelijke negatieve gevolgen en de gezondheidsrisico's verbonden aan het leven in de nabijheid van dergelijke leidingen (zie o.m. verder op pag. 9 t.e.m. 13) en waarbij uitdrukkelijk wordt voorgesteld om dergelijke nieuwe installaties in de nabijheid van woningen te vermijden. Ook tal van andere publicaties wijzen op de

gezondheidsrisico's ten gevolge van de aanwezigheid van dergelijke installaties. (zie stukken 14-16)

Verzoekende partij vreest dan ook dat zijn gezondheid en die van zijn gezinsleden ernstig te lijden zou kunnen hebben onder de aanwezigheid van dergelijke hoogspanningsleiding vlak bij zijn woning.

Verzoekende partij kreeg op 8 februari 2019 een schrijven van ELIA in de bus, gedateerd 6 februari 2019 (stuk 19):

"Betreft: werken aan ondergrondse kabelverbinding in uw omgeving starten op 18 februari

Beste bewoner,

*Elia, de beheerder van het Belgische hoogspanningsnet, vervangt **van maandag 18 februari tot midden maart 2019** een ondergrondse kabelverbinding onder het fietspad langs de Maalbeek in Asse. De werken zullen ongeveer 4 weken duren. Gedurende deze periode zal een deel van het fietspad geblokkeerd zijn.*

Wat houden de werken in?

*De werken zijn onderdeel van de vervangen van de bestaande 150kV-kabelverbinding tussen hoogspanningsstations Bruegel in Dilbeek en Héliport in Brussel. De verbinding dateert uit de jaren 70 en is **einde levensduur**. Ze wordt **vervangen door een nieuw exemplaar** om de bevoorrading van het elektriciteitsnet te verzekeren. Deze vervanging gebeurt in verschillende fases. In deze fase vervangen we het deel van de verbinding in het fietspad langs de Maalbeek tot aan het uiteinde van de Theodoor Coppensstraat. Nadien werken we verder richting Brussel.*

Wat betekenen de werken voor mij?

*De verbinding ligt voor een gedeelte onder de openbare weg. Om de werken te kunnen uitvoeren wordt een **deel van de weg geblokkeerd** gedurende vier weken. In samenwerking met de politie werd er een signalisatieplan opgesteld om het verkeer in de omgeving van de werken te leiden. Omwonenden en doorgaand verkeer **zullen verder geen hinder** ondervinden van de werken."
(stuk 18)*

Uit deze mededeling blijkt dat het deel van het tracé dat tussen 18 februari 2019 en midden maart zal worden gerealiseerd het tracé betreft dan naast de eigendom van verzoekende partij loopt. (zie onderstaand plan)

[afbeelding]

Er dient daarbij op gewezen te worden dat in de aankondiging wordt gesteld dat het hier zou gaan om een vervanging van een bestaande bekabeling, doch dit is niet juist nu onder meer wat betreft het tracé ter hoogte van de eigendom van verzoekende partij het gaat om een nieuw tracé, en er dus op deze plaats ook in het verleden nog geen ondergrondse kabel lag.

Vermits in de mededeling van ELIA zelf wordt gewezen op het feit dat deze werken op nauwelijks een maand zullen worden uitgevoerd en afgerond, is het duidelijk dat een eventueel arrest in de vernietigingsprocedure, en zelfs in het kader van een gewone schorsingsprocedure, te laat zal tussenkomen, en dat enkel een schorsing van de bestreden beslissing in het kader van een procedure bij uiterst dringende noodzakelijkheid kan voorkomen dat uitvoering zou worden gegeven aan de bestreden beslissing.

Het is bovendien aannemelijk dat eens deze leiding er zal liggen, zij zelfs in geval van een eventuele vernietiging, niet zo maar zal worden verwijderd of buiten gebruik worden gesteld, nu het deel van het traject dat thans het voorwerp uitmaakt van de bestreden beslissing een onmisbare schakel is in het kader van de exploitatie van de leiding. Bovendien lijkt het weinig waarschijnlijk dat ELIA zomaar zal overgaan tot het terug uitgraven van de leiding, eens zij er ligt of eens zij in gebruik is genomen, nu het gedeelte van het tracé dat hier ter discussie voorligt een onmisbare schakel is in het grotere geheel van de vernieuwing van het hoogspanningsnet van de stad Brussel.

Bovendien is de vergunninghouder, ELIA, een economisch zeer sterke speler met een (wettelijke) monopoliepositie, die een taak van algemeen belang behartigt en uitoefent. De kans is aannemelijk dat van zodra de werken zijn aangevat of in zeker mate zijn uitgevoerd, zij haar plannen niet meer zal wijzigen, en haar bereidheid tot het wijzigen van haar plannen slechts aanwezig zal blijven zolang zij de werken niet heeft aangevat. Vandaar acht verzoekende partij het essentieel om een schorsing te verkrijgen alvorens de uitvoering van de werken wordt aangevat, teneinde ELIA er toe aan te zetten in overleg te treden om zo haar plannen aan te passen zodat zij wel tegemoet zouden komen aan de gewettigde bezorgdheid van verzoekende partij evenals van de andere omwonenden. De kans is immers klein dat ELIA nog bereid zal worden gevonden het tracé aan te passen, hetzij de uitvoeringswijze van de leiding aan te passen, eens het tracé is uitgevoerd en/of eens de leidingen zijn gelegd.

In die zin lijkt het opleggen van een voorlopige maatregel verantwoord die er in dient te bestaan dat aan ELIA een verbod zou worden opgelegd om over te gaan tot de uitvoering van de bij de bestreden beslissing vergunde werken, en dit onder verbeurte van een dwangsom van 200.000 € per dag dat de werken zouden worden verder gezet in strijd met de door Uw Raad opgelegde voorlopige maatregel. De hoogte van de dwangsom is te verantwoorden gelet op het voorwerp van de werken en de omvang van de financiële en andere belangen die eigen zijn aan de exploitatie van dergelijke infrastructuur.
...”

2.

De verwerende partij betwist de uiterst dringende noodzakelijkheid als volgt:

“ ...

Artikel 56, §1, 3° van het besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtcolleges bepaalt dat het verzoekschrift ingeval van een vordering tot schorsing een uiteenzetting bevat van de redenen die aantonen dat de schorsing uiterst dringend noodzakelijk is. Artikel 57, 2° van hetzelfde besluit bepaalt dat de verzoeker bij het verzoekschrift de overtuigingsstukken voegt die aantonen dat de schorsing uiterst dringend noodzakelijk is.

De vereiste van uiterst dringend noodzakelijkheid impliceert onder meer dat de zaak uiterst dringend noodzakelijk is zodat de behandeling ervan onverenigbaar is met de behandelingstermijn van een vordering tot schorsing, zoals bedoeld in artikel 40, §1 DBRC-decreet. Meer in het bijzonder rust op de verzoekende partij de bewijslast om met voldoende concrete, precieze en aannemelijke gegevens aan te tonen dat de afhandeling van de gewone schorsingsprocedure te laat zal komen om de verwezenlijking van de aangevoerde nadelige gevolgen, die voor haar persoonlijk voortvloeien uit de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing, te voorkomen.

Er moet bovendien een oorzakelijk verband kunnen aangetoond worden tussen de aangevoerde nadelige gevolgen en de bestreden beslissing, zodat deze kunnen worden voorkomen door een schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing.

Tot slot wordt van de verzoekende partij verwacht dat zij met gepaste spoed en diligentie is opgetreden en de uiterst dringende noodzakelijkheid niet zelf in de hand geeft gewerkt of nadelig heeft beïnvloed. (RvVb/UDN/1516/1120 van 20 mei 2016)

Aldus is het de taak van een verzoekende partij om:

- *Nadelige gevolgen aan te tonen;*
- *Die vermeden kunnen worden door een schorsing van tenuitvoerlegging;*
- *Waarbij het uiterst dringende karakter, en het onmogelijk kunnen afwachten van een procedure inzake schorsing, evident duidelijk is;*
- *Diligent op te treden*

Hieronder zal worden aangetoond dat de vereiste van de dringende noodzaak niet kan worden aangenomen, en dat het verzoek tot schorsing niet kan worden ingewilligd wegens een schending van artikel 56,§1,3° van het besluit van de Vlaamse regering van 16 mei 2014.

De verzoekende partij toont geen nadelige gevolgen aan. Haar uiteenzetting is hypothetisch van aard en niet ondersteunt door documentatie die concreet op haar van toepassing is. Een verwijzing naar enkele algemene studies is geen concreet bewijs van de (betwiste) nadelige gevolgen van de uitvoering van de bestreden beslissing. De zeer hypothetische gevolgen op vlak van de gezondheid zullen zich alleszins niet voordoen op de eerste dag dat de werken uitgevoerd worden.

*In het arrest van 5 juni 2018 met nummer RvVb/UDN/1718/0966 oordeelde uw Raad reeds:
(...)*

Deze rechtspraak kan hier per analogie toegepast worden.

De zeer algemeen door de verzoekende verhaalde gevolgen kunnen bovendien niet vermeden worden door de schorsing van de tenuitvoerlegging daar op een groot deel van het tracé al een ondergrondse hoogspanningskabel ligt. Deze kabel mag alleszins vervangen worden. De verzoekende partij toont ook niet aan dat de nieuwe kabel dichter bij zijn woning of zijn fietsroute zal liggen dan de oude kabel. Ten slotte mogen we er toch ook van uitgaan dat een oude kabel meer risico's inhoudt voor de gezondheid dan een nieuwe.

De verzoekende partij wil door huidige procedure vermijden dat hij voor voldongen feiten komt te staan omdat de werken klaarblijkelijk aanvangen op 18 februari 2019 en al binnen een maand afgerond zullen zijn. Hij meent dat het niet zeker is dat de vergunningshouder, bij schorsing of vernietiging, van de bestreden beslissing, zal overgaan tot het herstel in de huidige toestand. Men mag er nochtans van uitgaan dat overheden en vergunningshouders beslissingen van de rechterlijke macht in acht nemen. Alleen het feit dat de werken voltooid zullen zijn betekent niet dat er geen herstel in natura kan gebeuren.

De verzoekende partij handelde niet diligent. Het is onduidelijk waarom de verzoekende partij geen gewone vordering tot schorsing indiende, gelijktijdig met het verzoekschrift tot nietigverklaring van 26 november 2018. Ze hoefde de start van de werken niet af te wachten om een vordering tot schorsing in te dienen.

Uw Raad oordeelde bij arrest van 4 december 2018 met nummer RvVb-UDN-1819-0389:

(...)

Ook deze rechtspraak kan in casu gewoon bevestigd worden. De verzoekende partij had zeker de gelegenheid om reeds in november 2018 een gewone schorsingsprocedure te starten maar ze liet na dit te doen.

Er wordt geen uiterst dringende noodzaak bewezen door de verzoekende partij. De vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid is ongegrond.

3.2.3. Voorlopige maatregelen

De verzoekende partij vraagt als voorlopige maatregel een verbod op te leggen om over te gaan tot de uitvoering van de bij de bestreden beslissing vergunde werken en dit onder verbeurte van een dwangsom van 200.000 euro per dag dat de werken zouden worden verdergezet.

De verzoekende partij laat na aan te geven op welk artikel zij zich steunt voor dit, toch eerder uitzonderlijke, verzoek.

Concreet vraagt de verzoekende partij eigenlijk tweemaal hetzelfde: vooreerst de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing en, via de voorlopige maatregel, nogmaals de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing in de vorm van een verbod om de beslissing uit te voeren.

Uw Raad oordeelde bij arrest van 7 juni 2018 met nummer RvVb/UDN/1718/0970:

(...)

Ook in casu is er geen enkele reden om aan te nemen dat het door uw Raad uitgesproken arrest niet zal nageleefd worden. Een eventuele schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing impliceert simpelweg dat er geen daden van uitvoering meer kunnen plaatsvinden.

Het opleggen van een voorlopige maatregel, gekoppeld aan een dwangsom is manifest disproportioneel.

Het verzoek tot het opleggen van voorlopige maatregelen, gekoppeld aan een dwangsom, dient alleszins afgewezen te worden.

...”

3.

De tussenkomen part betwist eveneens de uiterst dringende noodzakelijkheid. Zij stelt:

“... ”

Verzoekende partij voert aan dat zijn verzoekschrift tot vernietiging van 23 november 2018 werd ingediend ‘omwille van de bezorgdheid en vrees die verzoekende partij heeft omtrent de gevolgen van de aanwezigheid van de hoogspanningsleiding in de onmiddellijke nabijheid van zijn omgeving’.

Niettegenstaande deze vrees en bezorgdheid heeft verzoekende partij het niet nodig gevonden reeds op dat ogenblik een gewone vordering tot schorsing in te dienen.

Uiteraard was het voor verzoekende partij dan reeds duidelijk dat kortelings met de werken een aanvang zou genomen worden. Immers, in de verklarende nota bij de vergunningsaanvraag werd gesteld dat de start van de werken voorzien werd eind 2018 (stuk 1, pagina 6). De werken hebben ook effectief een aanvang genomen in januari 2019 in de nabijgelegen Bekkerzeelstraat, de Kleistraat en de Kortemansstraat. Deze werken gaan gepaard met de inname van het openbaar domein en het aanbrengen van de nodige signalisatie (stukken 11 en 12). Gezien de aard van de werken was de aanvang voor iedere

gebruiker van deze wegen duidelijk. Intussen zijn ook de werken in de velden tussen de Kortemansstraat en de Theodoor Coppensstraat aangevat.

Verzoekende partij laat echter na om aan te tonen waarom hij geen gebruik heeft gemaakt van de gewone procedure tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing. De loutere start van de werken volstaat immers niet om te voldoen aan de vereiste van de uiterst dringende noodzakelijkheid die niet zonder meer terug te brengen is tot het tijdsverloop tussen de vaststelling van de start van de werken en het instellen van de vordering tot schorsing wegens uiterst dringende noodzakelijkheid.

Evenmin kan de verzoekende partij bijgetreden worden dat gelet op de vermelding in het bericht van 6 februari 2019 dat de werken van 26 februari 2019 tot eind maart 2019 zullen duren een gewone schorsingsprocedure te laat zal komen, zodat enkel een procedure bij uiterst dringende noodzakelijkheid kan voorkomen dat uitvoering wordt gegeven aan de bestreden beslissing. De loutere stelling dat de werken op korte termijn kunnen starten en in een korte tijdspanne kunnen uitgevoerd worden, volstaat immers op zich niet om de uiterst dringende noodzakelijkheid te ondersteunen noch als verantwoording om de schorsing te bevelen. Het enkele feit dat de vergunde werken uitgevoerd kunnen worden tijdens de behandeling van de vernietigingsprocedure toont de uiterst dringende noodzakelijkheid niet aan. Een verzoekende partij dient immers met concrete en aan de zaak eigen gegevens aan te tonen dat de zaak uiterst dringend noodzakelijk is door de nadelige gevolgen die gepaard gaan met de tenuitvoerlegging van de bestreden vergunning. Verzoekende partij faalt om dit aan te tonen.

Geen (bewijs van) nadelige gevolgen.

Bij de bespreking van de redenen die de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid verantwoorden, beperkt de verzoekende partij zich in essentie tot de vermelding dat het verzoek tot vernietiging werd ingediend 'omwille van de bezorgdheid en vrees die verzoekende partij heeft omtrent de gevolgen van de aanwezigheid van de hoogspanningsleiding in de onmiddellijke nabijheid van zijn omgeving' en dat hij 'zijn bezorgdheid voor zijn gezondheid en die van zijn gezin ten gevolge van deze toekomstige hoogspanningsleiding (...) reeds uitte in het kader van het openbaar onderzoek'. Behoudens het citeren van zijn bezwaarschrift, waarin louter in algemene bewoordingen verwezen wordt naar een onderzoek en advies van de Hoge Gezondheidsraad omtrent de elektromagnetische straling van hoogspanningslijnen zonder ook maar enigszins concreet te worden, wordt enkel nog aangehaald dat in het eerste middel gewezen wordt op het feit dat de bestreden beslissing een tracé vergunt in de onmiddellijke nabijheid van woningen en voet- en fietspaden en dat de kabel zich situeert op hooguit een tiental meter van zijn woning en op hooguit twintig meter van zijn woonvertrekken en langs zijn tuin waar zijn kinderen in de lente en zomer voortdurend buiten zouden spelen.

Hiermee blijft de verzoekende partij ernstig in gebreke om enig nadelig gevolg aan te tonen dat zodanig is dat een onmiddellijke beslissing wenselijk is. Het komt toe aan de verzoekende partij om aan te tonen dat het verstrijken van de tijd, in afwachting van de uitspraak ten gronde, tot zware nadelige gevolgen zal leiden en dat een behandeling van de vordering tot vernietiging in deze ondoelmatig zou zijn. Hieraan is niet voldaan. Immers, het ingeroepen nadeel dat trouwens louter hypothetisch is en niet voldoende zwaarwichtig, zal zich niet onmiddellijk manifesteren. Zoals blijkt uit de verklarende nota bij de vergunningsaanvraag wordt de uitvoeringstermijn geraamd op 1 jaar en 3 maanden (stuk 1). Dit betekent dat, nog afgezien van de omstandigheid dat het ingeroepen nadeel louter te wijten is aan de exploitatie van de kabel en niet van de vergunde aanleg ervan, niet kan voorgehouden worden dat enkel een schorsing van de tenuitvoerlegging dienstig zou zijn

om het ingeroepen nadeel af te wenden. De straling en de (vrees voor) gezondheidsrisico's zullen zich dan ook ten vroegste manifesteren na de voltooiing en ingebruikname van de volledige kabelverbinding (en niet na de aanleg van de kabel ter hoogte van de eigendom van verzoekende partij).

Verzoekende partij laat in ieder geval na om in concreto en dit aan de hand van concrete en precieze gegevens aan te tonen welke nadelige gevolgen hij persoonlijk zou ondergaan ten gevolge van de tenuitvoerlegging van de bestreden vergunning en dat die dermate zwaarwichtig zouden zijn dat een onmiddellijke berechting gerechtvaardigd is. Uw Raad stelt zelf dat omwille van het uitzonderlijk karakter van de procedure bij uiterst dringende noodzakelijkheid de mate van impact van de bestreden vergunning op het aangevoerde nadeel verdisconteerd moet worden.

In eerste instantie dient vastgesteld te worden dat de beweerde gevolgen niet te wijten zijn aan de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing, maar wel aan de ingebruikname en exploitatie van de kabel. Niet de vergunde handelingen, te weten de aanleg van de kabel, maar de latere exploitatie zal elektromagnetische velden doen ontstaan. Het aangevoerde gevolg vloeit dan ook niet rechtstreeks voort uit de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing.

In ieder geval dient vastgesteld te worden dat de verzoekende partij nalaat om ook maar enigszins de ingeroepen vrees en bezorgdheid voor gezondheidsrisico's aan te tonen aan de hand van concrete en precieze gegevens, laat staan dat hij erin slaagt om de zwaarwichtigheid ervan aan te tonen.

De verzoekende partij komt niet verder dan (a) het opperen van zijn vrees en bezorgdheid zonder deze vrees of bezorgdheid in concreto te onderbouwen en (b) te stellen dat de kabel zich situeert op hooguit een tiental meter van zijn woning en op hooguit twintig meter van zijn woonvertrekken en langs zijn tuin waar zijn kinderen in de lente en zomer voortdurend buiten zouden spelen. Hiermee wordt geenszins de vermeende persoonlijke hinder aangetoond.

Van een ligging van de kabel in de 'nabijheid' van zijn woning zou bevinden, is in het licht van de mogelijke straling geen sprake. De kabel; die trouwens op vraag van een nabuur, de heer Antoine D'Hondt, verzoekende partij in de zaak 1819-RvVb-0290-UDN, ter hoogte van de eigendom van deze laatste niet in de bedding van de Theodoor Coppensstraat werd aangelegd, maar verder weg van diens eigendom in de velden ('cross country'), waardoor een omweg langs de Kerkweg en de Isidoor Van Beverenstraat werd gemaakt, bevindt zich op het meest nabije punt op een afstand van 18,24 meter ten opzichte van de woning van de verzoekende partij (stuk 3). Om de richtwaarde van 0,4 μ T die verzoekster tot tussenkomst hanteert voor de blootstelling binnenshuis en die voortvloeit uit het besluit van de Vlaamse Regering van 11 juni 2004 houdende maatregelen tot bestrijding van de gezondheidsrisico's door verontreiniging van het binnenmilieu (hierna: 'Binnenmilieubesluit'), te respecteren, dient bij de plaatsing van de 150 kV-kabel in open sleuf een afstand van 3,2 meter gerespecteerd te worden. Gelet op de afstand tot de woning van verzoekende partij wordt ruimschoots beneden deze richtwaarde gebleven. Deze richtwaarde speelt uiteraard uitsluitend voor de verblijfplaatsen waar 'permanent' verbleven wordt, maar niet voor niet-verblijfplaatsen, zoals tuinen. De richtwaarde van 0,4 μ T in het Binnenmilieubesluit is namelijk van toepassing is op chronische blootstelling, namelijk 'blootstelling > 365 dagen, geldig voor levenslange blootstelling'. Het betreft met andere woorden permanente blootstelling. Verzoekende partij verwijst zelf naar een standpunt van de Bond Beter Leefmilieu waarin volgens verzoekende partij wordt

voorgesteld om (bovengrondse) lijnen te vermijden in de nabijheid van woningen. Dat het onderste deel van de tuin van verzoekende partij gelegen is naast de Kerkweg waarin de kabel zal geplaatst worden, brengt dan ook geen nadelig gevolg mee waardoor een normaal gebruik van de tuin niet meer mogelijk zal zijn. De tuin zal immers geenszins voortdurend gebruikt worden. De vrees voortvloeiend uit een niet bewezen en hoogstens occasioneel gebruik kan trouwens bezwaarlijk beschouwd worden als een persoonlijke hinder.

De verzoekende partij toont alleszins niet aan dat het voorgaande niet correct is. Nochtans is hij op de hoogte van deze informatie. Door verzoekster tot tussenkomst werd immers op 1 oktober 2018 een nota dienaangaande aan de raadsman van de verzoekende partij bezorgd (stuk 4).

Verzoekende partij maakt de aangevoerde vrees voor gezondheidsrisico's geenszins aannemelijk. Verzoekende partij beperkt zich tot het verwijzen naar een uittreksel uit zijn bezwaarschrift, waarin in zéér algemene termen verwezen wordt naar een onderzoek zonder vermelding om welke onderzoeken het gaat en naar een advies van de Hoge Gezondheidsraad, naar het eerste middel, waarin naar zeggen van verzoekende partij 'uitvoerig ingegaan wordt op de gezondheidsproblematiek verbonden aan het leven in de onmiddellijke nabijheid van dergelijke hoogspanningsleidingen en de daarbij gepaard gaande magnetische velden (...)' en naar tal van andere publicaties die wijzen op de gezondheidsrisico's ten gevolge van de aanwezigheid van hoogspanningslijnen.

Uw Raad heeft in het verleden reeds herhaaldelijk geoordeeld dat het niet volstaat om te verwijzen naar allerlei beweringen, veronderstellingen en studies om een schorsing te verantwoorden. Vereist is dat de verzoekende partij concretiseert welke persoonlijke ernstige gezondheidsrisico's de tenuitvoerlegging van de vergunning zal veroorzaken.

In zoverre verzoekende partij al zou verwijzen naar het eerste middel ter ondersteuning van haar uiteenzetting omtrent het beweerde nadeel, hetgeen niet zo is blijkens de gehanteerde bewoordingen in het verzoekschrift tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid, dient opgemerkt te worden dat de mogelijke onwettigheid van een bestreden beslissing een discussie over de grond van de zaak betreft en op zich geen nadeel voor de verzoekende partij oplevert dat de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid kan verantwoorden.

Geen (bewijs) van voldongen feit.

De verzoekende partij meent dat een schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid gerechtvaardigd is, nu bij gebreke daarvan het weinig waarschijnlijk zou zijn dat verzoekster tot tussenkomst zou overgaan tot uitgraving (in geval van vernietiging) en dat verzoekster tot tussenkomst evenmin nog geneigd zou zijn om haar plannen nog aan te passen eenmaal de werken zouden zijn aangevat. Volgens de verzoekende partij is de schorsing er dan ook op gericht om verzoekster tot tussenkomst er toe aan te zetten om in overleg te treden om zo haar plannen aan te passen zodat zij wel tegemoet zou komen aan de bezorgdheid van de verzoekende partij en van de omwonenden.

Hiermee geeft de verzoekende partij een invulling aan de vereiste van uiterst dringende noodzakelijkheid die er niet mee strookt. Een schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid is er op gericht in hoofde van de verzoekende partij voldoende zwaarwichtige en persoonlijke gevolgen ten gevolge van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing te voorkomen. Verzoekende partij beoogt echter een 'voldongen feit' te voorkomen. Uw Raad heeft reeds aangegeven

dat een zogenaamde 'voldongen feit' waarvoor een verzoekende partij zich zou geplaatst zien mocht er niet geschorst worden, op zich geen hoordingendheid aantoon.

Nog afgezien van het voorgaande kan het door de verzoekende partij beoogde gevolg van de schorsing ook niet bereikt worden. Een schorsing zou immers geenszins verzoekster tot tussenkomst verplichten om haar project te herzien in afwachting van een uitspraak ten gronde. Mocht dit laatste wel zo zijn, zou dit trouwens betekenen dat uw Raad als het ware – minstens impliciet - een beleidsbeslissing zou nemen.

Verzoekende partij gaat trouwens uit van de hypothese dat de werken nog niet zouden zijn aangevat. Dit is echter wel degelijk het geval. In januari werd immers een aanvang genomen met de uitvoering van de werken ter hoogte van Bekkerzeelstraat, de Kleistraat en de Kortemansstraat.

Geen noodzaak om voorlopige maatregelen op te leggen.

De verzoekende partij vraagt om bij wijze van voorlopige maatregel aan verzoekster tot tussenkomst een verbod op te leggen om over te gaan tot uitvoering van de bestreden beslissing en dit onder verbeurte van een dwangsom van 200.000 euro per dag dat de werken zouden worden voortgezet.

Verzoekende partij laat echter na om de feiten te preciseren die aantonen dat de voorlopige maatregelen noodzakelijk zijn om haar belangen veilig te stellen.

Hoogstens kan uit het relaas van verzoekende partij afgeleid worden dat zij deze maatregel noodzakelijk acht omdat de schorsing verzoekster tot tussenkomst er toe zou aanzetten om de plannen aan te passen. Zoals hiervoor is aangegeven, is dit geen reden om tot schorsing over te gaan. Er is dan ook geen reden om een voorlopige maatregel op te leggen.

In ieder geval is de hoogte van de gevraagde dwangsom onredelijk. Waarom het voorwerp van de werken en de omvang van de financiële en andere belangen die eigen zouden zijn aan de exploitatie van de kabel, een dwangsom van 200.000 euro per dag zou rechtvaardigen, blijkt niet uit het UDN-schorsingsverzoek.

Louter ondergeschikt. Belangenafweging.

Louter ondergeschikt vraagt tussenkomende partij om toepassing te maken van artikel 40, § 5 van het DBRC-decreet. Dat de beoogde werken van algemeen belang zijn valt niet te betwisten. Verzoekende partij geeft zelf aan dat tussenkomende partij een taak van algemeen belang behartigt en uitoefent. De vergunde kabelverbinding strekt ertoe 2 bestaande kabels die de enige kabelverbindingen 150 kV tussen het hoogspanningsstation Brueghel en Molenbeek uitmaken, te vervangen. De voormelde bestaande kabels bereiken het einde van hun levenscyclus in 2019 (Brueghel-Molenbeek 150.162) en in 2020 (Brueghel –Molenbeek 150.163).²¹ Bij niet tijdige ingebruikname van de vergunde kabelverbinding wordt de bevoorradingszekerheid van de regio Brussel ernstig en accuut in het gedrang gebracht. Verzoekende partij stelt zelf dat de kabelverbinding een **onmisbare schakel** is in het grotere geheel van de vernieuwing van het hoogspanningsnet van Brussel! Bijgevolg is er een dringende noodzaak om tot de aanleg en ingebruikname van de kabelverbinding over te gaan. De nadelige gevolgen van een schorsing zullen op een klaarblijkelijk onevenredige wijze zwaarder wegen dan de voordelen van een schorsing.

De aangevoerde uiterst dringende noodzakelijkheid en het verzoek om voorlopige maatregelen moet worden verworpen.

...”

Beoordeling door de Raad

1.

De verzoekende partij die zich op uiterst dringende noodzakelijkheid beroept, moet, op grond van artikel 40, §3 DBRC-decreet, in haar verzoekschrift, in voorkomend geval ondersteund met de nodige overtuigingsstukken, een uiteenzetting geven van de redenen die aantonen dat de schorsing uiterst dringend noodzakelijk is gelet op de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing. Volgens artikel 40, §2, eerste lid, 1° DBRC-decreet houdt de vereiste van uiterst dringende noodzakelijkheid onder meer in dat de verzoekende partij aantoont dat de zaak uiterst dringend noodzakelijk is zodat de behandeling ervan onverenigbaar is met de behandelingstermijn van een vordering tot schorsing, zoals bedoeld in artikel 40, §1 DBRC-decreet.

Meer in het bijzonder rust op de verzoekende partij de bewijslast om met voldoende concrete, precieze en aannemelijke gegevens aan te tonen dat de afhandeling van de gewone schorsingsprocedure te laat zal komen om de verwezenlijking van de aangevoerde nadelige gevolgen, die voor haar persoonlijk voortvloeien uit de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing, te voorkomen. Er moet bovendien een oorzakelijk verband worden aangetoond tussen de aangevoerde nadelige gevolgen en de bestreden beslissing, zodat deze kunnen worden voorkomen door een schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing.

Tot slot wordt van de verzoekende partij verwacht dat zij met de gepaste spoed en diligentie is opgetreden en de uiterst dringende noodzakelijkheid niet zelf in de hand heeft gewerkt of nadelig beïnvloed.

2.

De verzoekende partij stelt in essentie bezorgd te zijn voor de gezondheidsrisico's (voor haarzelf en haar gezin) verbonden aan de aanwezigheid van de aan te leggen hoogspanningsleiding waarvan niet wordt betwist dat ze elektromagnetische straling veroorzaakt, dan wel een elektromagnetisch veld creëert. De verzoekende partij verwijst in dit verband naar een aantal publicaties en studies over de gevolgen van de aanwezigheid van bovengrondse en ondergrondse hoogspanningsleidingen.

Hoewel de tussenkommende partij niet geheel lijkt te ontkennen dat langdurige en voortdurende blootstelling aan elektromagnetische straling in specifieke omstandigheden, afhankelijk van welbepaalde parameters en voor sommige personen mogelijk gevolgen kan hebben, stelt de Raad met de tussenkommende partij vast dat de verzoekende partij nalaat de door haar uitgedrukte vrees op een voor de schorsing voldoende wijze te concretiseren.

De Raad is van oordeel dat de verzoekende partij nalaat met de nodige precisie aan te duiden waar haar woning ten opzichte van het tracé van de leiding moet worden gesitueerd. De omschrijving *'in de onmiddellijke nabijheid van'* is immers een relatief en rekbaar begrip. Hetzelfde geldt in zoverre de verzoekende partij aanvoert dat de hoogspanningsleiding onder de bedding van de Kerkweg zal worden aangelegd en dat vermelde Kerkweg *'langs de eigendom van de verzoekende partij loopt'*.

In haar uiteenzetting verwijst de verzoekende partij tevens naar haar eerste middel, met andere woorden naar haar kritiek op de beoordeling van de voorgehouden gezondheidsrisico's in de bestreden beslissing. De Raad merkt evenwel op dat de gebeurlijke onwettigheid de grond van de

zaak raakt en op zich niet dienend is om in voorkomend geval tot de vereiste uiterst dringende noodzakelijkheid te kunnen besluiten.

Bij gebrek aan meer concrete gegevens, inclusief een duidelijke situatieschets van het perceel en de woning van de verzoekende partij in verhouding tot het tracé van de leiding, kan de Raad op grond van de door de verzoekende partij voorgelegde studies en publicaties geen inschatting maken van de zwaarwichtigheid van de door de verzoekende partij aangevoerde mogelijke gezondheidsrisico's en dus evenmin nagaan of de beweerde terechte vrees van de verzoekende partij de loutere hypothese overstijgt.

3.

Onverminderd het voorgaande, is de Raad tevens van oordeel dat de verzoekende partij niet, minstens onvoldoende, aantoont dat ze met de vereiste spoed en voorzienigheid heeft gehandeld en tegelijk nalaat aannemelijk te maken dat het instellen van een 'gewone' vordering tot schorsing ondoelmatig zou zijn (geweest).

De Raad stelt vast dat de verzoekende partij de voorliggende vordering heeft ingesteld nadat zij op 8 februari 2019 een op 6 februari 2019 gedateerd bericht van de tussenkomen partij ontving waarin werd gesteld dat de werken in de omgeving van haar woning een aanvang zouden nemen op 18 februari 2019. De verzoekende partij hanteert vermeld bericht als ijkpunt om te besluiten dat de zaak urgent is en dat het instellen van een 'gewone' vordering tot schorsing geen soelaas zou bieden.

De Raad is evenwel van oordeel dat de verzoekende partij onterecht verwijst naar de kwestieuze mededeling van 6 februari 2019. De Raad merkt op dat uit de verklarende nota, gevoegd bij de aanvraag, blijkt dat de tussenkomen partij reeds bij het indienen van de aanvraag de intentie uitdrukte de werken te willen aanvatten eind 2018.

In zoverre de verzoekende partij niet betwist dat zij op de hoogte was van de intenties van de tussenkomen partij, geeft de verzoekende partij geen nuttige verklaring waarom zij – in die wetenschap – met haar vordering tot vernietiging van 24 november 2018 niet tegelijk een 'gewone' vordering tot schorsing heeft ingesteld. Minstens duidt de verzoekende partij niet aan waarom, gegeven het gebruikelijke procedureverloop en *dito* behandelingstermijn ervan, een dergelijke 'gewone' schorsingsvordering ondoelmatig zou zijn gebleken.

De verzoekende partij heeft integendeel, ondanks de duidelijke en ondubbelzinnige intenties van de tussenkomen partij, een afwachtende houding aangenomen om zich vervolgens, naar aanleiding van het bericht van de tussenkomen partij, node tot de voorliggende vordering bij uiterst dringende noodzakelijkheid te wenden. De verzoekende partij lijkt aldus bij gebrek aan een nuttige verklaring op dit punt de uiterst dringende noodzakelijkheid zelf in de hand te hebben gewerkt, minstens deze nadelig te hebben beïnvloed.

4.

Er is dan ook niet voldaan aan de in artikel 40, §2, eerste lid, 1° DBRC-decreet gestelde voorwaarde dat een bestreden vergunningsbeslissing alleen geschorst kan worden bij uiterst dringende noodzakelijkheid wanneer er een uiterst dringende noodzakelijkheid wordt aangetoond. Deze vaststelling volstaat om de vordering af te wijzen.

B. Ernstige middelen

Aangezien de Raad in het vorige onderdeel heeft vastgesteld dat de verzoekende partij de uiterst dringende noodzakelijkheid niet aantoont, is een onderzoek naar de ernst van de middelen niet aan de orde.

VII. VOORLOPIGE MAATREGELEN

De verzoekende partij vordert, naast de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing, ook het opleggen van een verbod om tot de uitvoering van de vergunde werken over te gaan onder verbeurte van een dwangsom.

Aangezien onder titel VI reeds werd vastgesteld dat er geen sprake is van een uiterst dringende noodzakelijkheid is, zijn er evenmin redenen voorhanden om in te gaan op de vraag tot het opleggen van voorlopige maatregelen.

VIII. KOSTEN

In zoverre de tussenkomen partij op heden (nog) niet is tussengekomen in de procedure ten gronde en een veroordeling van de verzoekende partij tot het betalen van de tussenkomen in de voorliggende procedure, de toegang tot de rechter voor de verzoekende partij nodeloos zou kunnen verzwaren, minstens dat er geen redenen zijn om thans op dit punt anders te oordelen, is de Raad van oordeel dat het passend voorkomt om de kosten van de tussenkomen in de voorliggende procedure ten laste van de tussenkomen partij te laten.

BESLISSING VAN DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. De Raad verwerpt de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid.
2. De uitspraak over de kosten wordt uitgesteld tot de beslissing over de vordering tot vernietiging.
3. De Raad legt de kosten van de tussenkomen, bepaald op 100 euro, ten laste van de tussenkomen partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel in openbare zitting van 22 februari 2019 door de tiende kamer.

De toegevoegd griffier,

De voorzitter van de tiende kamer,

Stephanie SAMYN

Filip VAN ACKER